

609.00 1363

raadsvoorstel

portefeuillehouder A.J. Schrama- van Kessel
 opgesteld door Simone Marckelbach / 168
 kenmerk/datum 09.0014114
 vergaderdatum raad 17 december 2009
 jaar/nummer 2009-0121

onderwerp Kadernotitie vrijwilligersbeleid 2010-2013

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. In te stemmen met de beleidsuitgangspunten die het kader vormen voor het vrijwilligersbeleid in de gemeente Nieuwkoop;
2. De beleidsuitgangspunten het kader te laten vormen voor de afspraken die op uitvoerend niveau worden gemaakt tussen de uitvoerende instellingen en de gemeente Nieuwkoop.
3. In de nota zijn de huidige en toekomstige middelen voor het vrijwilligersbeleid opgenomen. Uit de meicirculaire 2009 blijkt dat de komende jaren een negatief effect te bemerken is op de hoogte van de middelen uit het gemeentefonds. Bij de uitvoering van het vrijwilligersbeleid uit te gaan van het bestaande budget.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

 mr. G. G. G. Sloopers
 secretaris

 F. Buijserd
 burgemeester

Toelichting

Inleiding

Nederland behoort in de statistieken tot de hoogst scorende landen als het gaat om vrijwillige inzet. Vrijwillig zetten burgers zich in om anderen te helpen, om met anderen samen te werken bij het uitvoeren van activiteiten en het bereiken van gemeenschappelijke doelen.

Vrijwilligerswerk raakt talloze activiteiten waarvoor gemeenten en provincies specifiek beleid voeren, zoals sport, jeugd, zorg, cultuur, natuur- en milieu, veiligheid en leefbaarheid.

De vele activiteiten van vrijwilligers vormen samen een substantieel deel van de sociale infrastructuur in Nederland, en ook in de gemeente Nieuwkoop. De gemeente Nieuwkoop kent een rijk verenigingsleven.

Met de diverse ontwikkelingen die landelijk, provinciaal en regionaal op het terrein van het vrijwilligersbeleid spelen, en de herindeling van gemeente Nieuwkoop per 1 januari 2007, is de behoefte ontstaan op een bezinning op het vrijwilligersbeleid.

De kadernotitie vrijwilligersbeleid heeft ten doel om te komen tot een samenhangend vrijwilligersbeleid. Randvoorwaarden voor het in stand houden van het verenigingsleven in de gemeente Nieuwkoop worden gecreëerd. Tevens wordt met de nota vrijwilligersbeleid voldaan aan de vraag van de gemeenteraad. In het raadsprogramma 2007-2010 heeft de raad aangegeven in te zetten op beleid gericht op het in stand houden van het rijke verenigingsleven.

In deze nota wordt uitgegaan van de volgende definitie van vrijwilligerswerk:
'Vrijwilligerswerk is werk dat in enig georganiseerd verband, onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving. Vrijwilligerswerk stelt bovendien de vrijwilliger in staat ervaring op te doen en zichzelf te ontplooiën.

In het Wmo-beleidsplan 'Mee@ doen' 2008-2011, prestatieveld 4, is de volgende visie geformuleerd ten aanzien van vrijwilligerswerk:

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor de samenleving. De inzet van vrijwilligers vergroot de participatie van mensen en maakt een samenleving leefbaarder. Dankzij de inzet van vrijwilligers kunnen tal van activiteiten (sport, jeugd, ouderen) doorgang vinden.

Met deze notitie wordt een kader gecreëerd voor het vrijwilligersbeleid in de komende jaren. Het is geen notitie in detail, maar een notitie op hoofdlijnen en moet uiteindelijk leiden tot afspraken op uitvoerend niveau tussen gemeente en uitvoerende instellingen op het gebied van vrijwilligerswerk.

Met het raadsvoorstel en raadsbesluit wordt de raad verzocht om de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het vrijwilligersbeleid vast te stellen.

De beleidsuitgangspunten zijn:

1. De vijf basisfuncties zoals door VWS beschreven worden als kapstok voor het lokaal vrijwilligersbeleid gehanteerd.
Na 2011 dient elke gemeente omschreven te hebben hoe de ondersteuning van het vrijwilligerswerk vorm krijgt binnen de kaders van de Wmo. De basisfuncties dienen als meetlat (voor de kwaliteit) voor de ondersteuning in gemeenten.

De vijf basisfuncties zijn:

1. Vertalingen maatschappelijke ontwikkelingen naar beleid
2. Makelaarsfunctie;
3. Aanbieden van ondersteuningsstructuur;
4. Stimuleren en waarderen vrijwilligerswerk;
5. Vastleggen en borgen van opgedane ervaring.

Tympaan zal in de gemeente Nieuwkoop een nulmeting uitvoeren.

2. Integraal vrijwilligersbeleid tussen verschillende beleidssectoren is noodzakelijk om effectieve en efficiënte ondersteuning te kunnen bieden. Herijking van de tot nu toe ingezette instrumenten is nodig.

In diverse beleidssectoren, zoals sport, ouderen en jeugd wordt het belang van vrijwilligerswerk onderkend. Daarnaast wordt het vrijwilligerswerk breder ingezet bij bijvoorbeeld reïntegratie, inburgering of maatschappelijke stage. Bij het uitvoeren van vrijwilligersbeleid dient bekeken te worden waar verschillende beleidssectoren bij elkaar kunnen aanhaken. Bekeken dient te worden of de tot nu toe gebruikte instrumenten zoals bijvoorbeeld de digitale vacaturebank hiervoor effectief ingezet kunnen worden of een aanpassing behoeven. Ook mogelijke andere inzet van bijvoorbeeld het participatiebudget moet worden onderzocht. Vrijwilligerswerk kan door de sociale dienst als instrument ingezet worden om personen in de samenleving te reïntegreren.

3. Zorgdragen voor een adequate structuur voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk.

Vrijwilligersorganisaties blijken niet altijd behoefte te hebben aan ondersteuning via een vrijwilligerssteunpunt. Dit omdat de ondersteuning zich vaak alleen maar richt op ondersteuning in het vrijwilligersbeleid, zoals bijvoorbeeld het werven en behouden van vrijwilligers. Knelpunten worden vaak op andere beleidsterreinen ervaren (zoals bijvoorbeeld accommodatiebeleid). De wens vanuit de gemeente is om ondersteuning te bieden aan vrijwilligersorganisaties. Afgelopen jaren zijn er al onderzoeken gedaan waarin de ondersteuningsbehoefte en knelpunten aan bod zijn gekomen. Het is nu van belang de uitkomsten van die onderzoeken zoals bijvoorbeeld de ondersteuningsbehoefte bij fondsenwerving, huisvesting en zaalruimte voor activiteiten en deskundigheidsbevordering als ook bijvoorbeeld een wervingsplan om vrijwilligers te werven en behouden voor het lokale jeugd- en jongerenwerk, samen te brengen met de feitelijke situatie en daar actie op te ondernemen. Regionale samenwerking dient bij deze afweging te worden meegenomen.

De rol die de gemeente hierin neemt is voorwaardenscheppend, stimulerend en ondersteunend. Organisaties zijn echter zelf verantwoordelijk voor het tot stand komen van hun eigen vrijwilligersbeleid. Organisaties formuleren, financieren en voeren hun eigen beleid uit.

4. Stimuleren en faciliteren van vraag en aanbod in samenwerking met instellingen die werken met vrijwilligers door creëren makelaarsfunctie.

Instellingen komen door ontwikkelingen binnen het vrijwilligerswerk telkens voor nieuwe uitdagingen te staan. Nieuwe ontwikkelingen zijn onder andere het invoeren van de maatschappelijke stage, vrijwilligerswerk dat ingezet wordt als middel om in te burgeren

of te reintegreren. De uitgangspositie voor het verrichten van vrijwilligerswerk kan hierdoor uiteenlopen en hiermee ook de te bieden ondersteuning door de instellingen die met vrijwilligers samenwerken. De gemeente dient ondersteuning te bieden bij het matchen van vraag en aanbod door het creëren van een bemiddelingsstructuur in de vorm van een makelaarsfunctie, en ondersteuning aan de instellingen te bieden om hun organisatie in te richten op de veranderende ondersteuningsbehoefte.

5. Het zorgen voor voldoende bekendheid en waardering voor vrijwillige inzet

Om vrijwilligers te vinden en te binden is het noodzakelijk dat er bekendheid wordt gegeven aan de mogelijkheden die binnen het vrijwilligerswerk voorhanden zijn. Informatie moet voor belangstellenden eenvoudig te verkrijgen zijn. Het lokale aanbod van vrijwilligerswerk dient in kaart te worden gebracht. Waardering voor vrijwillige inzet kan worden vormgegeven door het uitreiken van een vrijwilligersprijs en/of door juist bijvoorbeeld alle vrijwilligers in het zonnetje te zetten. De gemeente faciliteert en stimuleert initiatieven vanuit het veld.

6. Het stimuleren en faciliteren van diverse (doel)groepen voor vrijwillige inzet en burgerinitiatieven

Ontwikkelingen op maatschappelijk gebied en in het vrijwilligerswerk zorgen dat er extra druk ontstaat op het aanbod van vrijwilligers. Extra aandacht dient uit te gaan naar de doelgroepen jongeren, ouderen en werknemers/bedrijfsleven. Doelgroepen die nog ondervetegenwoordigd zijn in het vrijwilligerswerk moeten worden gestimuleerd zich in te zetten voor vrijwilligerswerk.

Bij benadering van verschillende doelgroepen moet ingezoomd worden op hun specifieke interesses en mogelijkheden voor vrijwillige inzet. Ouderen bijvoorbeeld beschikken vaak over veel kennis en zouden bijvoorbeeld als coach vrijwilligerswerk verrichten.

7. Deskundigheidsbevordering aan vrijwilligersorganisaties aanbieden binnen financiële mogelijkheden

Vrijwilligers willen hun taak zo goed mogelijk uitvoeren en zich blijven ontwikkelen. Opleiding training en advies is daarom een belangrijk ondersteunend instrument. De gemeente verstrekt hiervoor subsidie. Aanhaken bij deskundigheidsbevordering door landelijke of sectorspecifieke organisaties moet worden gedaan. Vanuit het oogpunt van participatie en gezondheid moet er vooral worden ingezet op kadertraining voor sport en jongeren.

8. De gemeente als vrijwilliger

Ook de gemeente wil een steentje bijdragen aan vrijwillige inzet. Dit wordt gedaan uit waardering voor alle vrijwilligers maar ook omdat goed voorbeeld goed doet volgen. De gemeente Nieuwkoop vervult als grote werkgever een voorbeeldrol binnen de gemeente door haar medewerkers te motiveren vrijwilligerswerk te doen.

Beoogd effect

Het vaststellen van de kadernotitie vrijwilligersbeleid 2010-2013.

Argumenten

Het beleidsterrein vrijwilligersbeleid is één van de beleidsterreinen waarop door de nieuwe gemeente Nieuwkoop nog geen beleidskader was geformuleerd. Met deze notitie zijn de kaders voor de komende vier jaar geschetst. Zij kunnen worden gebruikt voor het maken van afspraken in de uitvoering met het vrijwilligerswerk.

Kanttelingen

-

Communicatie

De kadernotitie is tot stand gekomen door middel van het bestuderen van landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke (beleids)ontwikkelingen, overleg met de verantwoordelijke bestuurder en beleidsambtenaren. Er heeft geen inspraak plaatsgevonden. Hiervoor zal ruimte zijn bij de uitwerking van de kadernota. Er wordt belang aan gehecht om de kaders eerst door de raad te laten vaststellen. Aan de Wmo-adviesraad wordt een advies ten aanzien van de kadernotitie gevraagd. Deze wordt als bijlage aan de kadernotitie opgenomen ten behoeve van de besluitvormende raad van 17 december 2009.

Bijlagen

- Kadernotitie Vrijwilligersbeleid 2010-2013

Advies meningsvormende raad 26 november 2009

Het stuk kan, met de toegezegde aanvulling, door naar de besluitvormende raadsvergadering van 17 december 2009; als **discussiestuk**.